

Neretas pusē satraucas par sliktajiem ceļiem un skolu nākotni

Sola mainīt iepirkuma nosacījumus, lai tajā var piedalīties arī vietējie uzņēmumi

Aizkraukles novada pašvaldība pagājušajā nedēļā tikšanos ar iedzīvotājiem rīkoja Neretā. Uz to ieradās vairāk nekā 40 interesentu, liela daļa no Mazzalves pagasta. Divu stundu laikā garākās diskusijas bija par draudiem skolām un grants ceļiem. Pavidēja arī pa kādai vietējo, konkrēti neretiešu iniciatīvai, vēlmei uzlabot ciemata centru un peldvietu.

IMANTA KAZIŅUNA
TEKSTS UN FOTO

Ceļus kopt grib arī vietējie

Tā kā viens no šīgada darbiem Neretas apvienībā ir ūdensapgādes tīkla paplašināšana, iedzīvotāji vēlējas zināt, vai tā skars arī Jēkabpils ielu Neretas centrā? Juris Gorbačovs, Neretas apvienības pārvaldes vadītājs, saka, ka ne tikai to, bet arī Saules un Kalēju ielu, un kopumā tam plāno pieslēgt vairāk nekā 30 privātmāju. Reāli darbi varētu sākties nākamajā gadā, šis gads paies, izstrādājot tehnisko dokumentāciju. Tāpat plānā ir Dienvidsusejas kreisā krasta rajona ūdensapgādes sistēmas renovācija vai jaunas izbūve. Ūdensapgādi uzlabos arī Sproģos, Pilskalnē un Erberģē.

Līdzīgi kā citos novada pagastos, arī Neretas apvienībā mainīs ielu apgaismojuma spuldzes uz ekonomiskajām LED lampām. Nomaieri plāno veikt līdz aprīlim.

Aktuālo autoceļu tēmu iedzīvotāji iesāka ar jautājumu par iepirkumu saistību ar ceļu uzturēšanu ziemeļos. Uzņēmums "Latvijas autoceļu uzturētājs", kas iepirkumā uzvarēja, tomēr netika galā ar pienākumiem, un tos uzticēja citam. Pārmetumi bija par to, ka iepirkumā iekļautie nosacījumi vietējiem ceļu uzturētājiem nerādījuši vēlmi tajā piedalīties. Pašvaldības pārstāvji teic, ka no

DAUDZ BAŽU UN JAUTĀJUMU. Aizkraukles pašvaldības pārstāvji tiekas ar Neretas apvienības iedzīvotājiem.

klūdām mācās arī viņi un turpmāk iepirkuma noteikumus veidos tā, lai tajā var piedalīties arī vietējie piemēram, Neretas uzņēmēji.

Sogad un nākamajos divos gados Neretā atjaunos segumu Upju ielai, vienīgajai, kas šajā ciema pusē palika bez dubultās virsmas apstrādes, un pašlaik ir kritiskā stāvoklī. Neretas pagastā remonts būs arī ceļu posmiem Drusti—Svajāni un Nereta—Stopāni.

Izcili sliktis remonts

Nākamais jautājums par ceļiem bija no Mazzalves pagasta iedzīvotājiem, kuri izmanto ceļu, kas ved gar valsts sociālās aprūpes centra "Latgale" filiāli "Mēmele". Lai arī tas nav pašvaldības pārziņā, vai tomēr tās pārstāvji var šo jautājumu "pakustināt"? Ceļš vietām ir zemāks par līdzās esošo lauku, līdz ar to krājas ūdens, veidojas bedres un tas kļūst neizbraucams. Juris Gorbačovs teic, ka pagājušajā vasarā par šī

ceļa uzturēšanu runāja ar uzņēmumu "Latvijas valsts ceļi" (LVC), bet panākta tikai vienošanās par ceļa virsmas apstrādi pret putekļiem. Arī novada domes priekšsēdētājs Leons Līdums saka, ka par šo ceļu, kā arī ceļu Daudzeva—Sunākste pagājušajā gadā trīs reizes runājis ar LVC pārstāvjiem, diemžēl pašlaik risinājuma nav. Sūdzības no iedzīvotājiem bija arī par Zaļās ielas segumu Erberģē. To gan salaboja, bet tik nekvālitāvi, ka nepagāja pat mēnesis, kā izveidojās jaunas bedres. Uzņēmums, kurš šo segumu ieklāja, devis divu gadu garantiju, bet, redzot situāciju, vēlēties atteikties no līgumsaistībām.

Vajag soliņu un suņu peldvietu

Kalēju ielas iedzīvotāji Neretā vēlas, lai palielina peldvietu pie Dienvidsusejas. Vasarā, īpaši karstajās dienās, peldēties gribētāju ir ļoti daudz, visiem vietas nepietiek. Tik vien vajadzētu, kā izplaut krastu un atvest pāris kravas smilšu. Tāpat viņi pie upes vēlas solus, kādi senāk bija novietoti, bet kāds, iespējams, maksājumi tos aiznesuši. Solu nav, un pie upes atraukušie, piemēram, gados vecāki cilvēki sēž mašīnā un dabasskatu vēro caur logu. Tāpat peldvietā derētu ierīkot spēļu laukumu bērniem, kā arī novietot pamatīgākas atkritumu urnas. Tā kā Neretā daudziem ir suņi, karstajās vasaras dienās viņi ar saimniekiem arī dodas peldēt. Tāpēc prātīgi būtu atvēlēt īpašu vietu viņiem, un pie tās izvietot zīmi, ka tā ir suņu peldētavu. Domes priekšsēdētājs Leons Līdums saka, ka februārī apstiprinās nolikumu par iedzīvotāju padomju izveidi. Padomēm piešķirs arī finanses, savukārt ar tām iedzīvotāji varētu realizēt iepriekš minēto. Tā kā Neretā drīzumā būs tūristu

informācijas punkts, uz šejieni brauks vēl vairāk tūristu. Viņu ērtībām vajadzētu ierīkot laukumu, kurā būtu vieta ugunskuram, mangals gaļas cepšanai.

Ar skūteri pa kapiem

Otrs būtisks jautājums, kurš nav risināts vairākus gadus, ir nedēļas nogalēs laukumā pie Ķesteru kapiem notiekošais. Šo vietu iecienījuši jaunieši, laukumu piemētā ar atkritumiem, salauž pie kapiem esošo informācijas stendu. Redzēts arī, ka jaunieši pa kapiem braukā ar skūteriem. Ieteikums šo vietu biežāk apmeklēt pašvaldības policistiem.

Juris Gorbačovs teic, ka novadā trūkst pašvaldības policistu un uz Neretu viņi atbrauc vien reizi nedēļā. Risinājums būtu laukumā pie kapiem izvietot novērošanas kameras. Kad jauniešu vecākiem parādīs video, kur redzams viņu bērns, cerams, ka rezultāts būs. Pretējā gadījumā vecāki pat netic, ka viņu atvase varētu būt šajā vietā, turklāt nodarboties ar huligānismu.

Bēdīgs dēlis centrā

Neretieši vēlas sakārtotāku ciema centru. Pašlaik Raiņa ielas malā augošās liepas izskatās neestētiski, vajadzētu risināt jautājumu par satiksmes drošību. Ielas abās malās pie veikaliem piercēji novietoti automašīnas, iela nav pārredzama, un šķērso to dažkārt ir bīstami. Neretas ziņojumu dēlis Raiņa un Pētera Lodziņa ielas stūrī izskatās bēdīgs. Nepievēlīgu Neretu padara pamestie privātpašumi, kuri pamazām pārvēršas par graustiem.

Kad jauniešu vecākiem parādīs video, kur redzams viņu bērns, cerams, ka rezultāts būs. Pretējā gadījumā vecāki pat netic, ka viņu atvase varētu atrasties šajā vietā, turklāt nodarboties ar huligānismu.

JURIS GORBAČOVŠ,
NERETAS APVIENĪBAS PĀRVALDES
VADĪTĀJS

Juris Gorbačovs saka, ka Raiņa ielai plānota rekonstrukcija. Pēc tās automašīnu stāvēšana būs atļauta tikai ielas vienā pusē — pie veikala "Falko". Koki ir pašvaldības īpašums un par tiem jāņem kopējā apspriede ar iedzīvotājiem. Ar pamesto privātmāju saimniekiem saziņa notiek divus gadus, bet pagaidām pārsvarā bez rezultāta. Nepievēlīgs, ar pusnodegušu māju ir arī Pilskalnes centrs. Par tās likteni pašvaldība interesējusies novada būvvaldē. Tā savukārt var piemērot sodu ēkas īpašniekam.

Kritērijiem atbilst tikai trīs skolas

Iedzīvotāji pašvaldībai uzdeva konkrētu jautājumu — kāds būs Mazzalves pamatskolas liktenis?

→ 7. lpp.

Plānotie projekti 2024. gadā Neretas apvienībā

- ◆ Latvijas—Lietuvas projektā izveidot atpūtas vietas un laivu piestātnes Dienvidsusejas krastā.
- ◆ Paredzēts izstrādāt Neretas tūrisma informācijas punkta dizainu, kā arī ierīkot šo punktu Neretas autoostā un Erberģē. Šos darbu īstenošas sadarbībā ar Jēkabpils un Biržu novada Lietuvā pašvaldību. Kopējās darbu izmaksas - ap 57 tūkstošiem eiro. Daļu no līdzekļiem segs no Aizkraukles novada pašvaldības budžeta.
- ◆ Pašlaik darbs notiek pie ūdens sagatavošanas stacijas un ūdensapgādes tīkla izveides projekta Neretā, kā arī interaktīvo telpu izveides būvniecībā Erberģē un aktīvās atpūtas parka izveides.
- ◆ Paredzēts remontēt Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas ēkas jumtu, sakārtot Strūves ģeodēziskā loka punktu Pilskalnes pagastā, izveidot promenādi gar Dienvidsuseju un Erberģes muīžu.

Neretas pusē satraucas par sliktajiem ceļiem un skolu nākotni

2023. gadā realizētie projekti

- ♦ Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas piebraucamā ceļa un laukuma sakārtošana — 70 tūkstoši eiro.
- ♦ Vidusskolas basketbola laukuma un skrejceļa seguma, skolas sienas, jumta un noteku remonts par kopējo summu 20,5 tūkstoši eiro.
- ♦ Pērn Neretā atjaunoja autoparku, līzīgā panēmot divus vieglos kravas furgonus, kā arī nopirka pacēlāju un minitraktoru.

→ 6. lpp.

Paliks tikai sešas klases vai skolu slēgs? Arvis Upīts, Aizkraukles novada domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas vadītājs, teica, ka šobrīd Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) noteiktie kritēriji novadā atbilst tikai trīs skolām — Skrīveru un Kokneses vidusskola, kā arī Bebru pamatskola. Piemēram, Aizkraukles vidusskolai, kas ir reģionālā centra skola, vidusskolas plūsmā nepieciešami 120 skolēni. Pārējām novada vidusskolām — 60 izglītojamie. Šobrīd Neretā šajā vecuma grupā ir mazāk par pusi — 23 jaunieši. Identiska situācija ir Jaunjelgavā, nedaudz labāka Plavīnās. Kritērijs noteikts, ka posmā no 1. līdz 3. klasei jābūt 30 skolēniem, un tikpat arī no 4. līdz 6. klasei un no 7. līdz 9. klasei. Mazzaļves pamatskolā šis kritērijs neizpildās tikai 4. — 6. klasu posmā, pārējās klasēs skolēnu skaits ir pietiekams. Kopumā pamatskolai drīkst būt 10% atkāpe no noteiktā skolēnu skaita. Ja atkāpe ir lielāka, trūkstošo daļu finansē pašvaldība. Skarbāki noteikumi ir vidusskolas klasēm. Ja pietrūkst kaut viens izglītojams, skola nesāņems mērķdotācijas no valsts.

Atbilde jāsniedz līdz 1. jūnijam

Izglītības reformā šobrīd notikumi virzās uz to, ka līdz martam izstrādātos kritērijus jāapstiprina valdībai, par tiem jābalso Saeimas deputātiem, un jaunā kārtībā stājas spēkā no 1. septembra. Arvis Upīts saka, ka vēl pirms pāris mēnešiem pašvaldība situāciju neuztvēra tik sakāpināti, jo šķita, ka tādām pārmaiņām nepieciešams laiks, vismaz divi — trīs gadi. Tagad pēdējais brīdis, kad pašvaldībai visām novada skolām jāpasaka, kāda būs jaunā kārtība nākamajā mācību gadā, ir 1. jūnijs. Joprojām esot cerība, ka Saeimā kāda no partijām panāks kādas pozitīvas izmaiņas un reforma nebūs tik sāpīga.

Leons Lūdums piebilst, ka vienmēr sarunās ar IZM pārstāvējiem uzsvēris — Nereta ir pierobežas

skola, un puse no apkārtējās teritorijas ir Lietuvā. Turklāt, kā jau pierobeža, tā nav blīvi apdzīvota. Ja stātos spēkā jaunie noteikumi, pašvaldībai uz šo brīdi budžetā nav naudas, kuru maksāt kā kompensāciju par trūkstošajiem skolēniem. “Senāk pat sapni nevarēju iedomāties situāciju, kad vidusskolēnus no Aizkraukles vajadzētu vest uz Skrīveriem vai Koknesi. Šodien tas draud kļūt par realitāti,” saka Leons Lūdums.

Zalē esošie vecāki sacīja, ka, ja stātos spēkā šāda izglītības sistēmas reforma, cietēji būtu gan bērni, gan viņu vecāki. Ja bērnam mācības sākas astoņos, bet līdz skolai jābrauc stunda, tas nozīmē, ka jāceļas jau sešos no rīta.

Arvis Upīts teic, ka pašlaik nav runa par novadā esošo skolu likvidāciju, bet gan par posmu jeb pakāpi samazināšanu, piemēram, vidusskolas par pamatskolām. Turklāt paredzēti arī noteikumi, ka pamatskolas klasēm pašvaldībai jānodrošina skolēnu transportēšana uz skolu un mājās. Tāpat cerības viēs pašlaik vēl neapstiprinātas idejas par skolu pieejamību, respektīvi, ja bērnam ceļā līdz skolai jāpavada vairāk nekā 40 minūtes, tad pieļaujama būtu tuvākas skolas saglabāšana.

Satrauc lielā maksa par apkuri

Sanāksmē izskanēja arī jautājums, kāpēc pašvaldība iepriekš nebrīdināja par apkures tarifu pieaugumu Erbergē? Šobrīd par siltumu rēķins ir tik liels, ka vienam otram pensionāram to teju neiespējami apmaksāt. Vairāk ir iespēja maksājumu sadalīt un daļu maksāt avansā vasarā? Pārvaldes vadītājs saka, ka tas ir iespējams, ja šāda iniciatīva būs no pašiem iedzīvotājiem. Šāda apmaksas sistēma ir Neretā. Aizkraukles novada sociālā dienesta vadītājs Edvarts Pāvulēns teic, ka ir pieejami pabalsti komunālajiem maksājumiem. Ja pensionārs atbilst nosacījumiem, lai varētu to saņemt, un tādu, cik zināms, ir vairums, pašvaldība palīdzēs arī rēķinu apmaksu. ♦

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts “Staburags”.

MAF
Mediju atbalsta fonds

STARTS JAUNĀM ZINĀŠANĀM. “Future Heroes Latvia” projekta dalībnieces kopā ar mentori Mariku Ģederti (tresās no kreisās). Otrā no kreisās — Krista Romanova.

Nākamās līderes turpina mācības

Veido ātri vārāmo griķu nūdeļu produktu

Jau ceturto gadu Latvijā notiek “Future Heroes” programma, kuras galvenais mērķis ir izglītēt jauniešus — nākamās līderes un pārmaiņu veidotājas. Šogad tajā piedalās Aizkraukles novada vidusskolas skolniece Krista Romanova.

SANDRA PUMPURE

KRISTA ROMANOVA — programmas dalībniece.

Foto no personīgā albuma

Programmas īstenotājs ir Valsts izglītības un satura centrs, “British Council” pārstāvniecība, sadarbībā ar SEB banku un citām organizācijām. Izvērtējot pieteikumus, tajā uzņemtas 50 jauniešus no visas Latvijas vecumā no 14 līdz 17 gadiem. Programma ilgst sešus mēnešus, un tās laikā notiek astoņas prasņu darbnīcas, lai mācītos, kā stiprināt savu pašapziņu, empātiju, izturību, attīstītu tādas dzīvei nepieciešamas prasmes kā komunikācija, sadarbība, vadība, uzņēmējdarbība, finansu, digitālā un mediju prasmes. Visas dalībnieces sadalītas desmit grupās, katrā pa piecām meitenēm, un katrā grupā ir savs mentors. Praktiski darbojoties un sevi pilnveidojot, katrā grupa īsteno savu izvēlētu sociālo vai biznesa projektu. Mācības notiek angļu valodā.

Krista stāsta, ka programma piedāvā dažādas nodarbības — lekcijas un meistarklases, kas var nodarīt projektu gaitā. Nodarības notiek gan klātienē, gan attālināti par tādām tēmām kā problēmu risināšana un līderības prasņu attīstīšana, mediju literatūra un digitālā ietekme uz cilvēku, kā arī finanšu literatūra un citas. Nodarības ir sestdienās un parasti ilgst vairākas stundas. Tā kā programma notiek angļu

valsts projekta laikā, — stāsta Krista.

Viņa teic, ka komanda rīkojusi dažādus pasākumus kopā ar tās sadarbības partneriem. Notikusi attālināta lekcija “Kas roltonam vēderā jeb viss par veselīgu uzturu”, kas veidota sadarbībā ar “Manas garšas” īpašnieci Baibu Grinbergu. Kā arī bijusi komandas ekskursija, viesojoties “Graci musli” ražotnē, lai apskatītu, kā notiek ražošanas process, uzzinātu vairāk par pārtiku un tās mārketingu. Meitenes viesojās arī uzņēmumā “Manas garšas”, kur eksperimentējot un ļaujot dažādas garšvielas, izveidojis garšas kompleksu viņu gatavotajam nūdeļiem. Janvāra sākumā bija arī meistartāse kopā ar restorāna “Hercogs” īpašnieku Andri Rūmīti un uztura speciālisti Annu Rozīti. Tajā viņas izmēģināja dažādas nūdeļu receptes, un kopīgi pārrunāti aktuālie jautājumi par sabalansētu uzturu.

— Programmas laikā ir iespēja iegūt daudz jaunu un noderīgu zināšanu, uzklaust profesionāļu pieredzi, apgūt jaunus iemaņus, piemēram, kā atrast iespējamos sadarbības partnerus, veidot digitālo saturu, līderības, organizatoriskās un prezentēšanas prasmes, attīstīt spēju strādāt komandā, lai sasniegtu kopīgu mērķi. Programma palīdz attīstīties ikvienam dalībniekam arī individuāli, — stāsta Krista, aicinot sekot līdz viņu projekta attīstībai “Instagram” @grolton_latvia un projekta “Future Heroes Latvia” norisei tā sociālajos tīklos “Instagram” un “Facebook”.

Programma noslēgsies ar veiksminīgāko projektu apbalvošanu, balvas pasniegdot dažādās kategorijās. ♦